

Изх. № 373 /26.10.2023

ДО

Г-Н ДЕЛЯН ДОБРЕВ
КОМИСИЯ ПО ЕНЕРГЕТИКА В
НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н НИКОЛАЙ ДЕНКОВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Г-Н АСЕН ВАСИЛЕВ
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Г-Н РУМЕН РАДЕВ
МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА

Г-Н ИВАН ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КЕВР

Г-Н ДИАН ЧЕРВЕНКОНДЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ
ФОНД "СИГУРНОСТ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЙНАТА СИСТЕМА"

ОТНОСНО: ЗАКОНОПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА,

Асоциацията на търговците на енергия в България (АТЕБ) обединява водещите търговци в сектор „Електроенергетика“ и цели да подпомага развитието на устойчив и справедлив пазар на електроенергия в България.

Обръщаме се към Вас във връзка с предложените промени в Закона за енергетиката, приети от парламента на 5 октомври 2023 г. и върнати от президента за ново обсъждане с указ от 18 октомври 2023 г.

Приветстваме всички усилия за постигане либерализация на пазара на електроенергия и в този смисъл, считаме че това е стъпка в правилната посока. Изразяваме, обаче, притеснение, че предвид важността на темата, предложенията са прибързани и направени при липса на диалог, взимане под внимание на експертните мнения и оценка на въздействието върху пазара.

В тази връзка **предоставяме на Вашето внимание следните основни притеснения и алтернативни предложения:**

1. **Отпадането на пределните цени за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия** (чл. 21, ал.1 т.8):
 - а. Тази стъпка ще доведе до по-високи цени на балансиращия пазар, съответно до повишаване на разходите за балансиране на всички участници на пазара, в това число и за всички крайни клиенти.

- b. Предлагаме да бъде отложено до присъединяването на ECO към PICASSO и MARI (европейски платформи за обмен на балансираща енергия), което ще създаде естествена конкуренция между доставчиците на балансираща енергия, съответно до по-ниски разходи за балансиране за всички участници на пазара и за всички крайни клиенти в България (домакинства и небитови крайни клиенти)
2. **Задължението на Крайните снабдители да купуват енергията за домакинствата чрез БНЕБ, но без ограничаването им да купуват само през пазар ден-напред (ПДН):** От проведените дискусии и разговори става ясно, че КЕВР планира да прави изчисленията на компенсациите за Крайните снабдители само на база цени от ПДН, което естествено ще елиминира всякакви стимули на Крайните снабдители за управление на портфейла от битови крайни клиенти и ще залее ПДН с ценово независими оферти за покупка на количества равни на ~50% от тези, които се тъгуват в момент. Това ще доведе до следните (но и не само) негативни последици за целия пазар:
- По-високи цени на ПДН за всички крайни клиенти и участници на свободен пазар;
 - По-големи обезпечения за всички пазарни участници, произтичащи от по-високите цени;
 - Риск от ликвидни проблеми за Крайните снабдители (но и не само), поради значителното разминаване в падежите на ПДН от една страна и плащанията на сметките от страна на битовите (и небитовите) крайни клиенти и компенсациите от Фонд СЕС, от друга;
 - По-големи рискове за всички участници на българския електроенергиен пазар;
 - Необходимост от по-големи кредитни линии и финансови разходи от всички пазарни участници – разход, който ще бъде прехвърлен върху крайните клиенти от всички доставчици;
 - Необходимост от повече средства във Фонд СЕС за компенсация за Крайните снабдители

Предлагаме **определена част от количествата за битовите крайни клиенти да има възможност да бъдат купувани от Крайните снабдители на дългосрочна база през пазарен сегмент „Двустръни договори“ на БНЕБ и тези разходи да бъдат признавани от КЕВР при изчисляване на компенсациите за Крайните снабдители.** Диверсифицирането на покупките чрез различни периоди на доставка е нормално пазарно поведение при управлението на портфолио от крайни клиенти. По този начин ще бъде облекчен натискът върху ПДН от намаляването на количествата по бидове с ценово независими оферти, което **ще се отрази благоприятно и върху небитовите крайни клиенти в България.**

Като аргумент в подкрепа на прозрачността на сключваните сделки на пазарен сегмент „Двустръни договори“ е интегрирания вече в българското законодателство Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (ОВ, L 326/1 от 8 декември 2011 г.), ("Регламент (ЕС) № 1227/2011" или REMIT), както и сформирания вече REMIT отдел в КЕВР.

3. **Въвеждането на задължителни клирингови услуги на борсовите пазари** (чл. 103, ал. 4) **следва да бъде съобразено с критериите заложи в EMIR.** В противен случай прекомерно увеличеният пазарен риск ще доведе до отлив на пазарни участници и намаляване на ликвидността на БНЕБ. Ефект, който ще има дългосрочни неблагоприятни последици за българския електроенергиен пазар и инвестиционния климат в страната.

В допълнение към горепосочените конкретни притеснения и алтернативни предложения, бихме искали да изразим нашето принципно несъгласие от липсата на яснота относно:

- Въпроса за натрупания дефицит от предходни период в НЕК ЕАД,
- Дългосрочния договор на НЕК ЕАД с Ей и Ес Марица Изток 1 след прекратяването на функцията на НЕК ЕАД като Обществен доставчик,
- Развитие на сценарии за необходимите средства във Фонд СЕС, както и за тяхното набиране,
- Критерии и метод на дефиниране на енергийно бедни и уязвими битови крайни клиенти

Оставаме на разположение за предоставяне на пълно съдействие при решаването на горепосочените проблеми, притеснения и алтернативни предложения.

С уважение: Атанас Димов, Председател на УС